

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Виходить у Львові щодня (крім неділь і г. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: ульця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають
лиш франковані.

Рукописи звертають
лиш на окреме жаданя
і за вложенем оплати
почтової.

Рекламації незаче-
тані вільні від оплати
почтової

Передплата у Львові
в агенції днешників
пасажа Гавсмана ч. 9 і
в ц. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік зр. 2.40
на пів року „ 1.20
на чверть року „ —.60
місячно . . „ —.20
Поодинокое число 1 кр.

З почтовою пере-
силкою:

на цілий рік зр. 5.40
на пів року „ 2.70
на чверть року „ 1.35
місячно . . „ —.45
Поодинокое число 3 кр.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісті політичні.

(З угорської делегації. — Париский процес за заговор против республіки. — Англійсько-трансальська війна).

В маринарській комісії угорської делегації по промові посла Болгара против кольоніальної політики і помноження флоту, а то задля того, що угорському промислові не треба заморських ринків, забрав оногди голос міністер заграничних справ гр. Голушовский і пояснював свої економічні погляди, висказані в експозе, але при тім зазначив, що в справі маринарки воєнної треба брати на увагу передусім військове становище, а особливо потребу оборони інтересів держави на морі. Дальше висказав бесідник надію, що з часом австро-угорська торгівля загранична скріпиться ся, а тоді треба їй буде успішної опіки і до того треба приготувати ся. Нині не тільки можна говорити о потребі підпирання торгівлі, що о обороні австро-угорського побережжя, а тим самим найжизненніших інтересів держави. Отже виходячи з того погляду, міністер бачить konieczність помноження морських сил держави, хочби лиш такого незначного, якого домагає ся теперішній бюджет маринарки. — Відтак забрав голос командант маринарки адмірал Шпавн і сказав, що виключною задачію австро-угорської маринарки єсть тепер оборона Адриатического моря. Воєнна маринарка Австро-Угорщини цілком не хоче суперничати з маринарками інших держав, однак не дасть ся заперечити, що від 30 літ що-до числа кораблів і що-до їх якості полишилась она позаду

за іншими державами. Давав за примір Німеччину, Францію і Італію, де роблять ся значні наклади на маринарку. Відтак закінчила комісія загальну дискусію над звичайними і надзвичайними видатками на маринарку воєнну, як також над додатковим кредитом. В подрібній дискусії, яка відтак розвинула ся, поєднав командант маринарки на дотичні питання, що пушок більшого калібру доставить австро-угорській маринарці фабрика Крупа, але єсть надія, що вскорі буде їх виробляти австрійська фабрика. Пушки середнього і малого калібру виробляє ся виключно в Австрії, а треба додати, що они цілком рівні виробам Крупа. — По ухваленю дотичних позицій, висказано одностайно довірє управі маринарки, і призволено жадані кредити.

Процес в Парижі против Герена за заговор против республіки доходить до кінця. Єто епілоґ процесу Дрейфуса. Як відомо, Герен з кількома товаришами замкнув ся був в однім домі в Парижі підчас процесу Дрейфуса в Рен і видержав довшу облогу. Вкінці его увязнено і поставлено перед суд за заговор против республіки. Стояв він на чолі антисемітської ліґи. В тім процесі потягано значне число людей перед трибунал державний, котрий вів той антидержавний процес. Процес виказав, що заговорники хотіли повалити не так французьку республіку, як скорше провідирів республіки, але не мали до сего сил і піддержки у народу. Процес той з початку викликавав загальну цікавість не тільки у Франції, але і в світі. Вкінці перестали ним інтересувати ся днешники і лише скупі вістки розходились о нім в телеґрамах. З Паризжа доносять, що на вчерашнім засіданю трибуналу вів дальше свою оборону обж. Герен і пред-

ставляв, в який спосіб впав на думку заснованя антисемітської ліґи, щоби zorganizувати робітників.

З поля африканської війни доносять з табору англійського в Наталі: Положене ген Буллера над рікою Тугелею чим раз погіршує ся. Окружав его цілий ряд укріплених горбків, обсаджених бурскими пушками. На 16 миль вздовж ріки Тугелі обсадили Бури всі горбки пушками і стоять там в значнім числі. До того вода в ріці дуже прибула. Колиб тепер прийшло там до битви, то она була би найбільшою в тій війні.

Новинки.

Львів дня 3-го січня 1900.

Редакція і адміністрація „Народної Часописи“ містить ся тепер в бюрах „Gazet-и Lwowsk-oi“ в камениці ч. 12 ульця Чарнецького на II-ім поверсі і туди треба адресувати всякі письма.

— Ц. к. Дирекція залізниць державних оповіщує, що урядова „Gazeta Lwowska“ оголошує конкурс на посаду залізничного лікаря і савітарного консулента у Львові з речпипем внесєня подань до 15 січня 1900.

— Річні карти залізничні. Дирекція залізниць оповіщує: Для запобіженя евентуальному опізненю в виставлюваню залізничних карт річних і т. зв.

Бури і їх історія.

(Після дра. Альфр. Ціммермана, К. Виттхера і др., зладив К. Вербин.)

(Дальше).

Не можна того заперечити, що коли Англія забрала голландську кольонію на Квіні Доброї надії, край підніс ся значно під взглядом економічним. Насамперед прийшло багато войска, для котрого треба було доставляти провіанту та всіляких товарів; заводжено почти, будовано дороги і т. д. а найбільше може причинила ся до піднесеня добробиту в краю торгівля Англії з Індією, котра по дорозі знаходила для себе найбільшу точку опору в Каплянді. Також і то треба признати, що Англія дбала більше о кольонію, як Голландія, для котрої кольонія служила лиш на то, щоби через ню міг збогачувати ся матерний край.

Але вже в самім початку поступованя Англії супротив Бурів і туземців було хибне і не узглядняло фактичних відносин. Треба знати, що в Англії була сильна партія, котра безвзглядно перла до того, щоби дикі племена в полудневій Африці поробити зовсім вільними

людьми і независимими від Бурів. Партія та, звана звичайно Екзетер-Галь (від місця своїх зборів), складала ся головно з низшого духовенства і світських людей, незнаючи фактичних відносин в кольонії, була переконана, що Бури держать невольників і торгують ними; она перла отже до того, щоби звести невольництво в Каплянді. По єї стороні станув тодішній міністер для кольоній лорд Гленельг, і вислав депешу до полудневої Африки, в котрій сказав, що Кафри добре роблять, мають зовсім право до того і добре роблять, коли нападають на Бурів, що забрали їм їх землі, а з них поробили невольників. Депеша ся викликала в полудневій Африці велике огірченє.

Звістно загально, що Бури не забирали силою ніякої чужої землі і так само не торгували невольниками, ані не поробили з туземців невольників. То правда, і то признають всі подорожники в тодішних часах, а навіть самі Англії. ці тепер то кажуть, що Бури держали дуже багато челяди, робітників, котрих потреба їм було для обробленя їх просторих ґрунтів та пасєня великих стад, а котрих набирали не лиш з туземців, але й сироваджували чорних в дальших сторін. Той свої челяди однак не уважали они ніколи за невольників; они обходили ся з нею дуже добре, і уважали єї ніби за членів родини. Навіть такий Троллоп (Trollope) — англійський писатель і подорожник — котрий в 1878 р. описав по-

лудневу Африку, а котрого годі уважати за приятеля Бурів, каже виразно: „Я не бачив ніколи, щоби якийсь Голляндець збиткував ся над туземцем, а так само за цілий час моєї подорожи я ані разу не чув нічого о тім“. Мимо того Англіїці, в короткім часі по забраню кольонії, в наслідок ухвали парламенту, в марті 1807 закартали торгівлю невольниками, а той закон дуже розявив Бурів, котрі в давнє давна держали множество невольників.

В осени 1808 збунтували ся сотки чорних, не порозумівши добре англійського чоловіколюбія, і стали нападати на ферми та рабувати, а рівночасно зробив ся і рух межі туземними Готентотами, котрі, хоч уважали ся за зовсім вільних, служили по найбільшій часті у кольоністів. Серед Бурів настало таке озлобленя на Англіїців, що треба було лиш якогось случая, щоби з того озлобленя зробила ся революція. А той случай таки зараз знайшов ся.

Одного кольоніста, що називав ся Фредерік Безайденгафт (Bezuidenhout), обжаловано за то, що він ніби то побив страшенно якогось Готентота, і его записували до суду. Видано приказ, щоби его арештувати, і вислано урядника судового з військовою ескортею до ферми того злочинця. Безайденгафт затарасував ся в своїй хаті, і відгрожував ся, що застрілить на місці того, хто би важив ся приступити до него. Він стрілив, але на щастє не убив нікого, а відтак утік з своїм слугою і сховав

абонаментових на рік 1900, поручався Ш. Т. Публіці, щоби у власнім інтересі згадані карти, як найскорше замовляла і то о скільки можна ще в протягу сего тижня в тун. бюрі інформаційнім (будинок ц. в. Дирекції залізниць держ. в подвір'ю. партер, двері ч. 52). Вказаним булоби також залучити до замовлення свіжу фотографію. — Ціни згаданих карт, що виробіт подано в тарифах особових, в малих розкладах їзди, кондукторах і т. п. новістали незмінні.

— **Поправка.** В попереднім фейлетоні прикінці видруковано хибно англійську назву т. зв. Столового залу. Повинно бути: „Table Bay“ а не Telle Bay. Назва та пішла від гори на Кліні Доброї надії, котрої вершок єсть рівний мор стілі.

— **Нещаслива пригода.** Кухарка в реставрації Дікера при ул. Личаківській, Олена Чабанська заправляла горівку медом і розліяла спириту по своїй одежі, а що була близько огню, то одж займила ся на ній і она в одній хвили ціла станула в полуміні. Нещаслива почала страшно кричати, хотіла ратувати ся, але годі було. Заким надбігли люди і придушили на ній огонь, нещаслива понекла ся на цілім тілі так страшно, що єї треба було відвезти до шпиталю і аде ся, що годі буде удержати єї при житю.

— **З Комарна:** Дня 6 січня 1900 р. відбуде ся в сали Товариства задаткового в Комарні заходами і силами академічної молодежи аматорске представлєне під заг.: „Святання на Гончарівці“, опера в трех діях Квітки-Основ'яненка. Чистий дохід призначений на читальню „Просьвіти“ в Комарні. Початок точно о годині 7-ій вечером.

— **Фабрика в Сасові.** Втрати, які має п. Г. Вайзер по причині пожежі, обчислює він на 520.000 до 530.000 зр. і то вже по відчисленю того, що всів уратувати. Лишили ся лише ненарушена котлівня з чотирма кітлами, льокаль до варєня шмат також з чотирма кітлами і магазини. З готового паперу уратовано лише 60 бель, решта паперу вартости 24.000 зр. згоріла, а крім сего за 54.000 шмат. Властитель фабрики займає ся зараз єї відбудованем. На кожний случай то потреває коло 8 місяців, а з 450 робітників, що були у него заняті, лишить ся лише кількадесят.

— **Родинна драма.** Про незвичайний злочин пишуть з Будапешту. В місцевости Мезе Вашаргелі мешкав робітник з цегольні О екса Дешє, що

не жив вже від довшого часу з жінкою. Коли перед кількома днями прийшов погодити ся з нею, не застав єї. Знетерпеливлений до крайного довгим жданем почав ломити меблі і т. и. Тоді десятилітній его син побіг по старшого свого брата і ось враз почали бити ся з батьком. Конєць бійки був такий, що сини убили батька.

— **Чорний сніг що скаче.** Се ніяке чудо ані нічо небувалого і незвичайного, а з'явище се лиш тим інтересне, що показало ся у великій масі і під Віднем на горі Ліхтенштайн, де его ніколи не видати і де єму не місце. Сніг падав там густими пласточками, а виглядав як би чорно цятеований; адалека виглядало, як би хтось розсипав чорний мак на снігу. За хвильку ті чорні цяточки стали скакати. Один з туристів набрав жменю того снігу в хусточку і заніс до проф. Гавнерсдорфера в Мідлінгу а той пізнав, що то стрибка або ожеледцева блошка, котра живе під каменями в горах аж до висоти 3000 метрів; она єсть далеко менша як звичайна і знаходить ся великими масами на горах Мон Блянк, Монте Роза і Ааргорн вкритих сжеледцями. Проф. Гавнерсдорфер каже, що блошку ту занєсла снігова хуртовина, яка лютила ся на горі Мон-Блянк.

— **Схиблене житє.** В Бостоні помер тамтого місяця один Німець, барон Гуго Грольман, котрий хоч в маючої родини набідував ся тяжко і закінчив житє самоубийством, а то все через жєнщину, котру він щиро полюбив, а котра лиш ддятого віддала ся за него, щоби стати бароновою. Аж на шість місяців полєшало єму якось, але як-раз в тім часі взяла ся его страшна задума, єму привиджувала ся его жінка, він чув єї голос, чув як она его кликала до себе... і він стрілив собі в лоб. Через ту жінку, що була співачкою по всїляких реставраціях, поріжнив ся він з своєю родиною, котра вся его вирєкла ся, а она відплавила ся єму зату любов так, що покинула его і втекла від него з другим. Грольман поїхав тогди до Америки і радив собі в Нью-Йорку як міг, наймав ся до роботи на кораблях, та продавав товари на улиці і так зарабляв собі на кусєнь хліба. Заощадивши собі трохи гроша пішов він до Бостону і там знову шукав собі роботи. З рава замітав шинок, мив склянки та посудини а за то діставав сніданок. Де лиш

удало ся старав ся заробити собі який сотик, але не стратив ані не пережив ані сотика, лиш видавав все на житє. Найліпше ще вело ся єму, коли у великій пивярни коркував фляшки і зарабляв собі аж до трох фунтів (около 60 корон) на тиждєнь. З часом став бідний барон звісною загальною личностю в Бостоні. Він знав язики і за маленьку заплачу уділяв лекцій німецького і французького языка. Коли був в біді не докучав ніколи своїм приятелям а лиш коли на него найшов сум можна було поволи видобути з него тайну его житя. Так довідано ся від него, що его батько жєне у великих вигодах підчас коли син страшно бідувє. Довідано ся також, що він за молодих літ учив ся хемії в Гайдельберзі і то дало его американським знакомим можливість вишукати ддя него в одній з фабрик добре місце, з досить великою як на его відносини платєню. То було на шість місяців перед его смертю. Грольман довідав ся тогди, що его жінка, котра его покинула, по гуляшійм житю відобрала собі житє вистрілом з револьверу. Грольмана взяв ся тогди страшений сум; він ходив задуманий цілими тижднями. Одному з приятелів своїх розповідав він, що єму привиджєє ся его жінка; то его страшно мучить, але він мимо того чув ся щасливим; він видить свою жінку в цілій єї красі перед собою, чувє як она сьміє ся, як говорить до него і він тогди яробивши великі очя дивив ся в ту сторону, де ніби щєє єї дух... Та й він пішов за єї духом. Его знайшли неживого з кулею в голві в однім з бостонських шинків.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** оповіщує: Австро-угорско-росийский звязок залізничий. — З днем 1. січня 1900 н. ст. входить в житє нова тарифа товарова, часть IV. с. в. тарифа виїмкова ддя перевозу збіжа поміж залізницями австро-угорскими а росийскими.

Австро-угорско-швайцарекій звязок залізничий. — З днем 1. січня 1900 входить в житє новий „Зшиток спільний Д“.

ся в корчах. В короткім часі по тім вишукали втікача в якійсь печері, але він ставив опір і взяв ся стріляти; тогди і воики стрілили та ранили Безайденгавта смертельно

Своєки і приятелі нещасливого постановили тогди пімстити ся за него і вигнати Англіїців з краю. Заговор відкрито і придушено ще в самім зародку. Англіїці старали ся дістати проводирів ворохобні в свої руки і робили все, що було можна, щоби не допустити до потрібного проливу крови. Але ворохобники готові були довести все аж до крайности. Однакож Англіїці побіили їх, а наконєць войско капляндєке приєрло їх в глибокім ярі, обступило доокола і порубало на кусні. При тім зловлено живцем яких 60 чи 70 Бурів, і більшу часть в них засуджено до криміналу або на вигнанє; пятьох а то Гендріка Принєлю, Корнила Фабер, Авраама Болма, Стефана Болма і Тайніса де Клерк засуджено на смерть і мимо просьби їх приятелів страчено. Всі инші мусіли дивити ся як їх тратили, а по тім випущено їх на волю.

Підчас тої страшної події стало ся так, що бальок, на котрім засуджєних вішано, зловив ся. Заким приєсєно і уставлєно новий бальок, мусіли товариші тих нещасливых стояти кілька годин і дивити ся, як вішано ще раз тих, що поспадали і як они гицули на шибеници. Надармо старали ся они виробити помидуване ддя тих, що лиш случайно відзискали були знову на хвильку житє; їх віддано катови. То стало ся дня 9 марта 1815 р. Мієце то, де тих Бурів страчено, називає ся і до нинішного дня „Slagters Neck“, що значить „горб різні“ а память того дня і до нині не загинула серед Бурів.

Від сєї пори почали ся ті походи Бурів в глубину краю, поза границі, котрі Англіїці визначили були ддя кольонії, що наконєць довели до заснованя самостійних бурских дер-

жав, сполучєних нині тісним союзом републик Ораньє і Трансваль. Тогі походи, що відбували ся довгими рядами возів, на котрих їхали жінки і діти, звали ся по голяндски „Trekken“, що значить „тягнути ся“ або „вандрувати“. Зразу виїздило лиш мало людей, поодинокі родини; але коли Англіїці щораз острійше закаузували спрєвяджувати муринів до роботи і наконєць в 1816 р. наказали у всїх місцевостях робити списи невольників, коли відтак в 1823 завєли недільний відпочинок ддя муринів, а в 1826 установили окремих урядників, що мали допильнувати охорони невольників, Бури озлобили ся дуже на таке накинєне їм опікуньство і тогди почала ся лагодити тотя вандрівка, підчас котрої около 1835 р. виїшло з кольонії майже 10.000 поселєнців.

Під ту пору було в Каплянді 39.021 невольників а з тих около 21.600 мужєского пола. Закон надаючий свободу постановляв, що діти нязше шести літ мають бути від дня 1 грудня 1834 вільними а дорослі, о скільки зовсім здорові, мають своїм панам служити від 1 сєрпня 1834 аж до 1 грудня 1838 яко вільні помічники, що учать ся роботи та мають відрабляти 45 годин тиждєнево а потім мають стати також зовсім вільними. За то мають властители невольників в Каплянді дістати на основі оцінки визначєної до того комісії відшкодованє в загальній сумі 60 мільонів корон. Пізнійше однакож зменшено тоту суму мало що більше як на третину, так, що більша часть Бурів дістала лиш дуже мало а декотрі й нічого. То викликало велике роз'ярєнє, особливо межі біднійшими господарями, котрі нераз мусіли зовсім числєти лиш на роботу кількох муринів, позаяк в многих случаях невольники були запорукою за одержану позичку, а вірителі стали домагати ся грошей. Розумів ся, що Бури, котрим невольники робили доси майже всю роботу в поли, потерпіли велику

страчу через то, що не визначєно часу переходового. Робота подорожєла тепєр дуже і була значно утруднєна, а до того наробило ся ще множество волоцюгів, що лиш жєбрали і крали. Готєнтоті, зрівнані в билими, не хотіли робити і непокоїли ферми, а коли який господар відганяв їх від своєї ферми, то міг бути певний того, що его потягнуть до одвічальности. Отже Бури пустили ся наконєць в 1835 р. на вандрівку. Більша часть з них продавала за безцін свої добре загосподарєні ферми, в надії, що поза рікою Ораньє знайде собі вітчину, вільну від опікуньства Англіїців.

Так отже вибрала ся одна часть Бурів кількома великими походами на північ і вєхід. Де були добрі пасовиска, там ставали они табором та обєївали кілька моргів поля кукурудзою або каферским просом, а по жнивах, коли вже й паші не ставало, ішли дальше. Таким способом зайшов один величєзний похід Бурів під проводом Пієра Рєтіфа (Pieter Retief) до Наталю, підчас коли другі громади під проводом Гендріка Політера, Гірта Маріца, Кароля Ляндманна і др. зайшла в ті сторони, де нині находить ся Ораньєка держава. Переходячи через границю оповієтив Рєтіф характеричний маніфєст, котрий кінчить ся словами: „Покидаємо дотепєршні осєлі в тім повнім переконаню, що англійське правитєльство не має вже чоґо від нас жєдати і позволити нам на будучє самим управляти ся та не буде до нас міпати ся. Ми постановили собі в часі нашої вандрівки і тогди, коли приїдемо до того краю, в котрім осєдаємо, оповієтити туземним племенам наші наміри і наші бажаня та заявити їм, що будемо жити з ними в мирі і дружбі. Ми рішили ся, куди би ми й не повернули ся, берєгти найперші засади свободи. Але підчас коли будемо старати ся, щоби ніхто не жив в неволі, то постановляємо завєсти такі розпорядки, котрі би здушили злочин і

Австро-угорско-швейцарський зв'язок залізничний. — Тарифи часті ІІІ, зшитки 1, 2, 3 і 4, з 1. лютого 1898. З днем 1. січня 1900 входить в життя додаток І. до поодиноких, вище наведених зшиток тарифових.

Галицько-віденський рух спільний. З днем 1. січня 1900 входить в життя новий додаток до тарифу (часті ІІ) з 1. січня 1897, для галицько-віденського руху спільного.

Австро-угорско-швейцарський зв'язок залізничний. — З днем 1. січня 1900 входить в життя нова тарифа, часті І, розділ В.

Всхідно-північно-західно-австрійський зв'язок залізничний. — З днем 1. січня 1900, входить в життя нові тарифи, а іменно зшитки 1 і 6 до часті ІІ.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 3 січня. Fremdenblatt помістив статтю, в котрій висказує жаль, що деякі бесідники в делегаціях як пос. Болгар і Грегр втягають до дискусії особу німецького цесаря.

Лондон 3 січня. Потверджує ся вість о побіді ген. Франча над Колесбергом над Бурами. Бури мали в битві 1000 людей і дві пушки.

Кантани 3 січня. Під Бельмонтом розбив полковник Пільс один відділ Бурів і забрав 40 людей до неволі.

15 кр. — кожда серия 10 штук.

Збірка історичних портретів в виді листової марви, величина 60x27 міліметрів, ритованих на сталі. одинокий підручник для молодіж. Для замовлення з провінції треба дописати порто з реком. 15 кр. Адміністрація „Нар. Часописи“.

зберегли відповідні відозини межі паном а слугою. Завдяляемо торжественно, що покидаємо сю кольонію з тим бажанем, щоби жити спокійнійше як доси. Не хочемо бути нікому тягаром, ані забирати чиягось хоч би й найменшого майна; але зачіплені будемо уважати ся в праві, боронити нашого знятя і майна аж до крайности“.

Уйшовши так чужого панованя, котре лиш з великою неохотою зносили, напитували собі Бури нової біди і проливу крови. Коли перейшли через гори Дракен і спустили ся в прекрасні долини та верхівя Наталю, де хотіли осісти, застали той край майже зовсім пустий. Де ще недавно було тільки людей як трави на землі, застали они там ледви яких 300 до 400 душ. Лютий князь Зулюсів, Чака, котрий любив називати себе „чорним Наполеоном“ опустошив до недавня ще цвітучий край і вирізав тисячами місцевих жителів. Его наслідник, Дінгаан, приняв надходячих під проводом Пітера Ретіфа Бурів ніби то дружно та запросив Ретіфа і его сімдесят найліпших мужів на дружню нараду до свого краля і там підчас пира напав на них та вирізав що до одного. Рівночасно напав він і на табор Бурів зложений з возів, де погублю знов 600 людей, мужчин, женщян і дітей. В ту матню попав ся і другий відділ Бурів під проводом Преторіуса, зложений також з 600 душ. Другі Бури, що прийшли сюди пізнійше, оснували на сім місци оселю, котру назвали Вайнен (Weenen — „плач“) на пам'ятку сеї кровавої події.

Страшна звість взяла надходячих дальше Бурів. На їх чолі ставув Преторіус, а хоч против них виступило аж 10.000 Зулюсів, то все-таки они зробили таку різню, що утворила ся ціла гора трупів, через котру мусіли Бури аж перелазити як би через якийсь вал. То стало ся для 16 грудня 1837 р. над Чорним Умвользі і Зулюси мусіли втікати. Они вер-

Надіслане.

На Коляду — На Різдво

видало Руске товариство педагогічне слідуочі нові книжки!

ілюстровані:

- Байки братів Грімів . . . . . 25 кр.
- Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5, по . . . . . 25 ”
- Байки Брінчанінова . . . . . 25 ”
- Байки народні ч. 1 і 2 по . . . . . 25 ”
- Василь Чайченко: Робінзон Крузое . . . . . 40 ”
- Іван Франко: Дон Кіхот . . . . . 40 ”

не ілюстровані:

- Іван Спідка: На чужині . . . . . 20 кр.
- Мих. Коцюбинський: Оповіданя . . . . . 20 ”
- Олекс. Катренко: Оповіданя . . . . . 20 ”
- Джонатан Свіфт: Подорож Гулівера до Ліліпутів . . . . . 25 ”
- Стефан Пятка: Дарунок руским дітям . . . . . 20 ”
- Віра Лебедова: Малі герої . . . . . 25 ”
- ” ” Гостинець дітям . . . . . 25 ”
- ” ” Оповіданя для дітей . . . . . 20 ”
- Молитвенник народний по 15 і . . . . . 20 ”

(Повний каталог всіх видань в кождім числі часописи „Учитель“)

Дістати можна в канцелярії товариства ул. Театинська ч. 19 у Львові. Купуючим за більшу квоту відповідний дабат.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педагогічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всі, котрі хотять познакомити ся з життям і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезій многі поясненя в нотках, котрі багато причиняють ся до зрозуміння поезій, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педагогічним у Львові, ул. Чарнецького, ч. 26.

нули за ріку Тугеля на північ до своєї давної вітчизни, а Бури стали лагодити ся, щоби тут в сім краю осісти.

Сю страшну подію в краю Зулюсів описує дуже наглядно один очевидець трансвальський Бур іменем Ван Гас. Батько Ван Гаса походив з Ціриху. Відбувши майже всі походи під Наполеоном, був він тяжко зранений під Ватерло і дістав ся в неволю. В 1822 р. переніс ся він зі своєю родиною до Капльанду, де жили свояки его жінки. Коли его жінка по кількох роках померла, віддав він свого найстаршого сина, отже згаданого Ван Гаса на вихованє голандському поселенцеві Г. Малянови, а сам жив межі кольоністами яко домашній учитель. Ван Гас розповідає:

Межі Бурами, що під кінець 1835 р. пустились на вандрівку, був і пан Малян. З товариством на 30 возах пустив ся він був в дорогу до Наталю, де тогди панували Зулюси. В стороні теперішного міста Кінстаун (Queenstown) розіслано післанців на всі боки, щоби они розвідали, який то край і який єсть настрій серед диких. По їх справозданю пішов він вже на захід, лиш перейшов через ріку Оранже та пустив ся горі Каледоном на північ, аж серед безустанної борби з дикими зайшов над ріку Валь. Малян розложив ся тут табором і вислав глядатаїв в ті сторони де нині Трансваль, та казав їм оглянути також залів Деляґоа. Коли післанці пішли, прийшов до табору один вельми поважаний Бур іменем Ретіф. Він був як-раз з своїми товаришами в Наталю і там переговорював з королем Зулюсів Дінгапом. Дінган казав, що він готов пустити Бурів до свого краю і відступити їм трохи землі. Ретіф радив пристати на то і не іти дальше на північ.

(Дальше буде).

Рух поїздів залізничних

важний від 1-го мая 1899, після середно-европ. год.

носп. особ.		3 і Львова	
відходить		День	
8-30	6:20	До Лавочного, Мункача, Борислава	
	6:15	” Підволочиск, Одеси, Ковови	
	6:30	” Іцкан, Букарешту, Радівців	
	6:30	” Підволочиск в Підвамча	
	8:45	” Кракова, Любачева, Орлова, Відня	
	9:10	” ” Відня, Хирова, Стружа	
	9:25	” Сколього, Лавочного від 1/7 до 15/8.	
	9:35	” Янова	
	9:45	” Підволочиск в гол. двірця	
	9:45	” Іцкан, Сопова, Бергомету	
	9:53	” Підволочиск в Підвамча	
	10:10	” Белая, Рави, Любачева	
12:50	” Янова від 1/7 до 15/8 в неділі і свята		
1:55	” Підволочиск в гол. двірця		
2:08	” ” Підвамча		
2:15	” Брухович від 7/8 до 10/9 в неділі і свята		
2:45	” Іцкан, Гусятин, Керешмеє		
2:55	” Кракова, Відня, Хабівки		
3:05	” Стрия, Сколього лиш від 1/8 до 30/9.		
3:15	” Янова від 1/8 до 30/9.		
3:20	” Зимноводи від 7/8 до 10/9.		
3:25	” Брухович ” ” ” ”		
5:25	” Ярослава		

носп. особ.		Ніч	
приходить		До Кракова, Відня, Берлина	
12:50 2:30	4:10	” Іцкан, Констанції, Букарешту	
	5:50	” Кракова, Хирова, Коросна	
	5:50	” Брухович від 7/8 до 10/9.	
	6:26	” Іцкан, Радовець, Кімполонга	
	6:40	” Кракова, Відня, Берна, Варшави	
	6:50	” Орлова від 15/8 до 15/9.	
	7:—	” Янова від 1/8 до 15/8 в будні дни	
	7:10	” Лавочного Мункача, Хирова	
	7:20	” Сокаля, Рави рускої	
	7:20	” Тернополя в гол. двірця	
	7:42	” ” Підвамча	
	7:47	” Янова від 1/10 до 30/9 1900 включно	
8:35	” ” ” 1/8 ” 31/8 і від 10/9 до 30/9.		
9:11	” ” ” 1/8 ” 15/8 в неділі і свята		
10:40	” Іцкан, Гусятин, Радовець		
10:50	” Кракова, Відня, Івонича		
11:10	” Підволочиск, Бродів в гол. двірця		
11:32	” ” Грималова в Підвамча		

носп. особ.		До Львова	
приходить		День	
1:30 1:50 2:20 2:35	6:10	З Черновець, Іцкан, Станиславова	
	6:50	” Брухович від 7/8 до 10/9.	
	7:10	” Зимноводи ” ” ” ”	
	7:40	” Янова (головний дворець)	
	7:55	” Лавочного ” ” ” ”	
	7:44	” Тернополя на Підвамче	
	8:05	” ” гол. дворець	
	8:15	” Сокаля, Рави рускої	
	9:—	” Кракова, Відня, Орлова	
	11:15	” Ярослава, Любачева	
	11:55	” Іцкан, Черновець, Станиславова	
	1:01	” Янова на гол. дворець	
1:30	” Кракова, Відня		
1:40	” Сколього, Хирова, а в Лавочного від 1/7 до 15/8.		
1:50	” Іцкан, Станиславова		
2:20	” Підволочиск на Підвамче		
2:35	” ” гол. дворець		
5:15	” ” Підвамче		
5:40	” ” гол. дворець		
5:55	” Сокаля		

носп. особ.		Ніч	
приходить		З Сколього, Калуса, Борислава	
12:30 2:16	12:10	” Черновець, Букарешту	
	3:05	” Кракова, Відня, Орлова	
	3:30	” Підволочиск на Підвамче	
	6:—	” ” гол. дворець	
	6:10	” Кракова, Відня, Самбора, Сянока	
	6:20	” ” Хирова	
	6:20	” Іцкан, Підвисокого, Ковови	
	7:58	” Янова від 1/8 до 31/8 і від 10/9 до 30/9, що дня, а від 1/8 до 15/8 в неділю і свята	
	8:15	” Брухович від 7/8 до 30/9 і від 10/9 до 10/9.	
	8:30	” Брухович від 1/7 до 15/8 що день	
	8:45	” Кракова, Відня, Любачева	
	9:21	” Янова від 1/8 до 15/8.	
9:55	” Кракова, Відня, Пешту, Сянока		
10:10	” Іцкан, Ковови, Підвисокого		
10:08	” Підволочиск, Бродів, Кошчинець		
10:25	” на гол. дворець		
10:30	” Лавочного, Хирова, Пешту		

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 минут рано Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних при ул. Красицьких ч. 5

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

І Н С Е Р А Т И.

Для Львова і Галичини
ГОЛОВНИЙ СКЛАД і експедиція
WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.
знаходиться
у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.
Агенція дневників і оголошень
приймає також
пренумерату і оголошення до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) до „Газети Львівської“, „Народної Часописи“, і всіх інших часописів приймає виключно ново отворена „Агенція дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Агенція ся приймає також пренумерату на всі дневники краєві і заграничні.

Ново отворена
Агенція дневників і оголошень
у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.

приймає
О Г О Л О Ш Е Н Я
до всіх дневників
по цінах оригінальних.
До
„Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати анонси виключно лиш ся Агенція.

ПОБІЛЬШЕННЯ ФОТОГРАФІЇ

цілком вірні оригінали аж до природної величини артистично виготовлені. — В пасарту.

Ціна за портрет величини 37x45 см. разом з портом і опакованем **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клгр. франко).

Замовлення приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**
Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників
і також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні.